

band bestaat tussen de bevelen tot stopzetting van de werken en de door de verweerster gevorderde schade.

In zoverre kan het middel niet worden aangenomen.

13. Ten slotte volgt uit het voorgaande dat de redenen van het arrest toelaten de wettigheid ervan te toetsen.

In zoverre kan het middel niet worden aangenomen.

Tweede middel

14. De gedeeltelijke vernietiging van het arrest op grond van het eerste middel in de zaak C.05.0456.N, brengt de vernietiging mee van de uitspraak over de kosten.

Het middel vertoont derhalve voor de eiseres geen belang en dient niet te worden beantwoord.

Dictum

Het Hof,

Voegt de zaken C.05.0456.N en C.05.0457.N.

Vernietigt het bestreden arrest in zoverre het uitspraak doet over de vordering tot vergoeding van gederfde huurinkomsten over de vierentwintig studio's en de drie appartementen, de vordering tot vergoeding van de kosten van de raadsman en over de kosten.

Verwerpt de cassatieberoepen voor het overige.

Veroordeelt de NV V. in de helft van de kosten van haar cassatieberoep.

Veroordeelt de Stad Antwerpen in de helft van de kosten van haar cassatieberoep.

Houdt de overige kosten aan en laat de beslissing daaromtrent aan de feitenrechter over.

Verwijst de aldus beperkte zaak naar het Hof van Beroep te Brussel.

(...)

O tempora! O mores! Over het verhuren van panden voor prostitutie en de openbare orde en goede zeden

1. Op 17 juni 1993 vraagt de NV V. een bouwvergunning aan voor een perceel gelegen in de ... te Antwerpen. De stad geeft groen licht, meer bepaald voor het oprichten van een appartementsgebouw met drie woongelegenheden, vierentwintig studio's, eenendertig kamers en een winkelruimte. Al gauw is er *trouble in paradise* want door enkele stopzettingsbevelen van het stadsbestuur lopen de werkzaamheden heel wat vertraging op. Inmiddels was V. evenwel ondernemend geweest. Op 1 juli 1998 sloot de NV een handelshuurovereenkomst met de BVBA S.B. voor de winkeloppervlakte, bedoeld voor het uitbaten van erotische artikelen, en op 27 oktober 1998 een huurcontract met BVBA P. voor de vierentwintig studio's, de drie appartementen en dertig kamers. *Ab initio* waren genoemde kamers bestemd voor de exploitatie van (raam)prostitutie. Door het oponthoud lijdt de NV schade, onder meer in de vorm van gederfde huurinkomsten. Logischerwijs wilde zij de stad Antwerpen veroordeeld zien tot de betaling van een passende, integrale schadeloosstelling.

2. Dat was echter buiten de waard gerekend. Niet alleen bij de rechtbank van eerste aanleg, maar ook in graad van beroep en voor het Hof van Cassatie kwam de NV bekaaid uit.

3. In een arrest van 31 mei 2005 bevestigt het hof van beroep te Antwerpen de visie van de vonnisrechter *in prima*. De huurovereenkomst van 27 oktober 1998 heeft een ongeoorloofd voorwerp, in die zin dat ze de verhuring betreft van een onroerend goed met het oog op de exploitatie van raamprostitutie. Los van enig

misdrijf druist het zich verrijken door de exploitatie van andermans prostitutie immers in tegen de openbare orde en de goede zeden. Daarom kan de NV V. niet toegelaten worden tot het vorderen van het herstel van de aldus mislopen huurinkomsten, ook al vloeit de schade die zij leed voort uit de onrechtmatige stillegging van de werken door de stad en bestaat er tussen de fout en de schade een oorzakelijk verband. Als doekje voor het bloeden, stelt het hof nog dat de onrechtmatigheid van de gevorderde schadevergoeding alleen de gederfde huurgelden van de dertig kamers aangaat en dus geenszins de andere bestanddelen ervan.

4. Niet geheel onverwacht liet het Hof van Cassatie deze beslissing bijna ongemoeid. Dat dergelijke huurcontracten nietig verklaard worden, is inderdaad eerder de regel dan de uitzondering (1). Het Hof casseert het arrest wel in zoverre het de NV V., met bevestiging van het beroepen vonnis en in strijd met de uitgewerkte overwegingen, elke vergoeding ontzegt voor de gederfde inkomsten uit de huurovereenkomst met BVBA P. Voor de goede orde benadrukt Cassatie nogmaals dat de ongeoorloofde situatie enkel slaat op de dertig kamers en niet op de vierentwintig studio's en de drie appartementen, die tevens binnen de overeenkomst van oktober 1998 vallen.

5. Afgezien van de vraag of de verwijzingen naar het ongeoorloofd karakter van het *voorwerp* van de huurovereenkomst van 27 oktober 1998 juridisch gezien überhaupt wel correct zijn (2), is hier een veel fundamentele kwestie aan de orde. Het is immers klaar dat

(1) R. Van Ransbeeck, «Geldigheidsvoorwaarden» in M. Dambre, B. Hubeau en S. Stijns (eds.), *Reeks Huurrecht 1: Handboek algemeen huurrecht*, Brugge, die Keure, 2006, 332, nr. 760 en 335, nrs. 766 en 768. Zie eveneens wetsvoorstel tot verbetering van de sociale en juridische toestand van mannelijke en vrouwelijke prostituees, *Parl. St. Kamer* 2007-08, nr. 0239/001, 5 (hangend).

(2) Er bestaat immers vaak verwarring tussen de begrippen ongeoorloofd voorwerp en ongeoorloofde oorzaak, zie J. De Coninck, «Toetsing van de geoorlooftheid van een overeenkomst: de openbare orde herbekeken», *T.B.B.R.* 2004, (301) 311, nr. 34, voetnoot 86; R. Van Ransbeeck, «Geldigheidsvoorwaarden» in M. Dambre, B. Hubeau en S. Stijns (eds.), *Reeks Huurrecht 1: Handboek algemeen huurrecht*, Brugge, die Keure, 2006, 332, nr. 759 en 335, nr. 766. Volgens de heersende opvatting dient de verhuur van een ontuchthuis beschouwd als een huurovereenkomst met een ongeoorloofd *voorwerp* omdat een bordeel een met de openbare orde strijdig voorwerp is. Daarentegen heeft de overeenkomst voor de verhuur van een pand met het oog op de exploitatie van een prostitutiehuis (of nog: met de bedoeling om er een bordeel te vestigen) als dusdanig géén ongeoorloofd voorwerp. Zij kan wel nietig verklaard worden wegens haar ongeoorloofde *oorzaak*.

dit soort van beslissingen, in wezen de vrucht van de ambiguïteit die sterk geworteld zit in het ter zake geldende wettelijke kader, stilaan een pijnlijk contrast beginnen te vormen met het – sinds het abolitionistische VN-Mensenhandelsverdrag van 1950 (1) – grondig geëvolueerde (maatschappelijk) klimaat.

Hoewel prostitutie *as such* in België – en de meeste Europese landen – niet strafbaar is, blijven nagenoeg alle aspecten die maar enigszins samenhangen met het werken als prostitué(e) (denken we bijvoorbeeld aan reclame maken (2) en de verhuur van kamers om diensten van seksuele aard te leveren) tot op vandaag verboden (3). Het is daarbij volstrekt irrelevant dat de betrokkene zijn of haar keuze voor de job op een vrije en geïnformeerde wijze heeft gemaakt (4).

Terecht is de opstelling en aanvaarding ten aanzien van de (omkadering en uitbating op het gebied van de) seksindustrie de jongste jaren evenwel ingrijpend gewijzigd. In toenemende mate krijgt de prostitutie, waar sekswerkers *de facto* niets meer doen dan hun diensten aan de man brengen (5), het aura van een (normale) economische activiteit. Dit volgt ook met zoveel woorden uit het arrest Jany van 20 november 2001 (6). In antwoord op de prejudiciële vragen van de arrondissementsrechtbank te Den Haag, stelde het Europees Hof van Justitie uitdrukkelijk dat door een zelfstandige beoefende prostitutie, *in se* een dienstverrichting tegen vergoeding, onder het begrip «*economische activiteiten anders dan in loondienst*» (evenals onder het equivalente begrip «*werkzaamheden anders dan in loondienst*») in de zin van de Europa-Overeenkomsten met Polen en Tsjechië (en het EG-Verdrag) kan ressorteren. Bijgevolg is een beroep op het daarin vervatte vesti-

gingsrecht mogelijk. Dat het Hof niet snel gehinderd is door morele vooroordelen of door maatschappelijke tradities, bleek trouwens eerder al (7).

6. Naar onze mening is de tijd rijp om ook de niet-problematische, *i.e.* niet-uitbuitende en niet-dwingende, vormen van commerciële uitbating *sensu lato* van geïnformeerd-consensuele seksuele dienstenverstrekking door meerderjarigen – zoals het aanwerven van personen met het oog op prostitutie, het aangaan van een overeenkomst met prostitué(e)s om de nodige infrastructuur ter beschikking te stellen (8) en bij uitbreiding ook het runnen van een pornoproductiehuis – als een reguliere economische arbeids- of dienstenactiviteit te gaan beschouwen die niet om de haverklap belemmerd mag worden (9).

Daartoe moet men de bonafide uitbaters ter zake van seksgerelateerde jobs fundamenteel anders behandelen dan de echte uitbuiters en de criminelen, en hen met name meer en meer als gewone bedrijfsleiders gaan bekijken. Het vigerende juridische kader laat een dergelijke – nochtans met de realiteit corresponderende – differentiatie echter niet toe (10). Niettemin dringt het besef dat de traditionele abolitionistische opvatting in haar ongenueanceerdheid voorbijgestreefd is, stilaan ook door tot de praktijk. Een vonnis van de correctionele rechtbank van Dendermonde spreekt in dit opzicht boekdelen (11). *In casu* werden de uitbaters van een saunacomplex vervolgd voor een aantal tenlasteleggingen. De rechters pasten evenwel allerhande (goedbedoelde) kunstgrepen toe om bij de beoordeling ten gronde en van de strafmaat naar een maatschappelijk en juridisch evenwicht te streven. Zo werd het

- (1) Zie Overeenkomst 21 maart 1950 ter bestrijding van de handel in mensen en van de exploitatie van eens anders prostitutie, *B.S.* 13 augustus 1965; art. 1 Wet 6 mei 1965 houdende goedkeuring van de Overeenkomst ter bestrijding van de handel in mensen en van de exploitatie van eens anders prostitutie, en het Slotprotocol, ondertekend op 21 maart 1950, te New York, *B.S.* 13 augustus 1965.
- (2) Zie G. Vermeulen, «Verbod op sex-advertenties en reclame voor 077-lijnen», *Panopticon* 1995, (269) 269-273. Zie tevens wetsvoorstel ter bestrijding van de sociale marginalisering van de personen die zich prostitueren, *Parl. St.* Senaat B.Z. 2007, nr. 4-151/1, 5 (hangend).
- (3) Zie Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding, *De wet van 13 april 1995 houdende bepalingen tot bestrijding van de mensenhandel en van de kinderpornografie. Rechtspraak*, Brussel, J. Leman, 2002, 33; P. Toussaint, «La prostitution et les mots», (noot onder H.v.J. 20 november 2001), *Journ. proc.* 2002, afl. 428, (31) 31. Zie ook wetsvoorstel houdende reglementering van de prostitutie, *Parl. St.* Kamer 2007-08, nr. 0222/001, 3 (hangend).
- (4) G. Vermeulen, «Naar een ISO 69-norm? Zelfregulering op basis van kwaliteitsnormen in de seksuele dienstensector als element van een hedendaags strafrechtelijk beleid inzake mensenhandel?», *Panopticon* 2007, afl. 1, (1) 5; P. Vielle, «Pour un statut social des «travailleurs sexuels». Plaidoyer pour une politique néo-réglementariste du traitement de la prostitution», *Rev. dr. pén.* 1998, (172) 174-175.
- (5) Zie A. Meheus, B. De Ruyver, M. Morival en K. Van Impe (eds.), *Van opjaagbeleid tot gedoogbeleid. De aanpak van prostitutie in Nederland en Vlaanderen doorgelicht*, Antwerpen, Maklu, 1999, 7: «Essentieel in het prostitutiegebeuren is een klant met een vraag naar en een nood aan seks. Prostitutie wordt hierop georganiseerd als een commercieel gebeuren, gekenmerkt door het mechanisme van vraag en aanbod».
- (6) H.v.J. 20 november 2001, nr. C-268/99, *Jur. H.v.J.* 2001, I, 8615, concl. P. Léger. Zie hieromtrent onder meer F. van Laanen, «Het vrij verkeer van prostituees of hoe het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen korte metten maakt met Nederlandse hypocrisie», *NJB* 2002, (127) 127 e.v.; J. Bocken, «Oost-Europese prostituees mogen zich vrij vestigen in Europa», (noot onder H.v.J. 20 november 2001), *Juristenkrant* 2001, afl. 39, (1) 1 en 16; K. Francq, B. Gayse, K. Heirman, S. Meyfroot en B. Van Baeveghem, «Prostitutiebeleid in Nederland», in G. Vermeulen (ed.), *Betaalseksrecht. Naar regulering of legalisering van niet-problematische prostitutie?*, Antwerpen, Maklu, 2007, 498-508; R. van Ooik, «Een activiteit waarbij onder bezwarende titel een dienst wordt verricht ten behoeve van de ontvanger, zonder dat materiële goederen worden geproduceerd of overgedragen.' Over de Jany-uitspraak en prostitutie als economische activiteit», *NTER* 2002, (1) 1-7.
- (7) Zie bv. M. De Vos m.m.v. E. Matthys, «Vrij verkeer van werknemers na de uitbreiding van de Europese Unie», *T.S.R.* 2004, (461) 467-468, nr. 7 en de verwijzing naar het arrest Adoui en Cornuaille van 18 mei 1982 waaruit volgt dat ook prostitutie de uitoefening van daadwerkelijke arbeid kan zijn en bijgevolg tot het vrije werknemersverkeer kan behoren.
- (8) Vergelijk bv. met Duitsland, zie S. Laskowski, «The new German prostitution act. An important step to a more rational view of prostitution as an ordinary profession in accordance with European Community law», *Intern. Journ. Comp. L.L.I.R.* 2002, (479) 482-483.
- (9) Zie G. Vermeulen, «Naar een ISO 69-norm? Zelfregulering op basis van kwaliteitsnormen in de seksuele dienstensector als element van een hedendaags strafrechtelijk beleid inzake mensenhandel?», *Panopticon* 2007, afl. 1, (1) 3. Zie eveneens S. Laskowski, «The new German prostitution act. An important step to a more rational view of prostitution as an ordinary profession in accordance with European Community law», *Intern. Journ. Comp. L.L.I.R.* 2002, (479) 480 en 484.
- (10) S. Vandromme, «Strafrechter breekt lans voor wettelijke regeling exploitatie van prostitutie», (noot onder Corr. Dendermonde 8 april 2003), *Juristenkrant* 2003, afl. 72, (6) 6.
- (11) Zie Corr. Dendermonde 8 april 2003, *R.W.* 2004-05, 111, noot A. Vandeplas en *T. Strafr.* 2004, 193, noot A. Dierickx.

misdrijf *ex* artikel 380, § 1, 1° Sw. – het aanwerven, teneinde eens anders driften te voldoen, van een meerderjarige zelfs met zijn toestemming, met het oog op het plegen van ontucht of prostitutie – niet bewezen geacht omdat de in deze strafbaarstelling vermelde toestemming (de maatschappelijke context en evolutie in acht genomen) volgens de rechtbank als een op één of andere wijze afdwongen ingesteldheid diende geïnterpreteerd. In de concrete zaak was daarvan geen sprake. Het onderzoek toonde aan dat de bedreven prostitutie allerm minst een mensonterend en misbruikmakend karakter had. De dames, die zich allen vrijwillig aanboden en wisten dat het om een zogenaamd erotische sauna ging, konden hun beroep in een perfecte omkadering uitoefenen. Ze werkten met een arbeids- of bediendecontract of op zelfstandige basis en in optimale hygiënische omstandigheden. Er waren geen indicaties van dwang, uitbuiting dan wel chantage. Integendeel konden de dames zowel naar aard als gradatie niet-verplichte diensten van seksuele aard verrichten en verdienden zij – overeenkomstig een erg duidelijke regeling – in verhouding tot hun prestaties. Evenmin werden illegalen of minderjarigen aangetroffen. *Grosso modo* omwille van dezelfde redenen sprak de rechtbank de beklaagden tevens vrij voor de tenlastelegging betreffende het exploiteren (op welke manier ook) van eens anders ontucht of prostitutie. Als ze al activiteiten ontplooiden die aan betaalseks raken, behielden de dames een niet onaardig deel van wat de klant betaalde. Daarnaast konden ze volledig gratis gebruikmaken van de redelijk luxueuze en voortreffelijk onderhouden inrichting. Daden van prostitutie werden gesteld wegens het groot financieel voordeel dat dit hun persoonlijk opleverde of nog omdat zij dit *tout court* graag deden. Zelfs los van de huidige maatschappelijke realiteit, waren de rechters dan ook van oordeel dat men een dergelijke situatie bezwaarlijk als uitbuitend, zoals in hun visie door artikel 380, § 1, 4° Sw. vereist, kan bestempelen.

Dat de doctrine deze uitspraak zo goed als afkraakte, verwondert niet. De geest en bewoordingen van de wettekst zijn ter zake immers ondubbelzinnig en de (toch wel bijzondere) interpretatie die de strafrechter aan de voormelde concepten gaf, strookt daarmee allerm minst. Artikel 380, § 1, 4° Sw. viseert niet alleen de uitbuiters *pur sang*, maar juist eenieder die op een georganiseerde of georganiseerde manier voordeel haalt uit andermans ontucht of prostitutie, zelfs al stemt de ge-

exploiteerde daarin vrij en uitdrukkelijk toe (1). Evenzo beschouwde de strafrechter verkeerdelijk een zekere vorm van dwang inherent aan de in bedoelde toestemming (2). Desondanks blijft het vonnis een nauwelijks mis te verstane hint aan het adres van de wetgever.

7. Wil men de voornoemde gewijzigde (maatschappelijke) perceptie inzake de seksindustrie, en de prostitutie in het bijzonder, in het (straf)recht lanceren, dan is de wet daartoe inderdaad tot op zekere hoogte een gepast vehikel. Noodzakelijkerwijs dient deze piste evenwel aangevuld met een beleidsmatige heroriëntering, *i.e.* een reguleringsscenario.

De techniek van de zogenaamde *quality labels* kan een meerwaarde bieden, bovenop een systeem van op legalisering en/of regulering gestoelde vergunningen voor bonafide uitbaters (3). Zo moet men aan de sector strikte eisen opleggen, niet in het minst betreffende het functioneel blanco strafregister van de exploitant, het toelaten van actieve controles door politie en inspectie, de meerderjarigheid van de sekswerkers, de vrijwillige basis waarop de job geschiedt, het werken met een arbeidscontract of onder een zelfstandigenstatuut en het garanderen van een *scala* aan andere rechten, onder meer op terugbetaalde medische verzorging en controle door een arts (ook voor hiv en soa's), op de nodige – door de uitbater af te sluiten – verzekeringen, op een maximaal aantal werkuren en op vakantie, op het weigeren van seksueel contact (bv. tijdens de zwangerschap of de menstruatie), bepaalde prestaties (zoals sadoomasochisme) of specifieke klanten, op veilige seks, op acceptabele all-inhuurprijzen, op werkomgevingen die aan de huidige minimumstandaarden inzake veiligheid, gezondheid en hygiëne voldoen, ...

Voor alle vormen van commerciële uitbating die zich binnen deze krijtlijnen situeren, zou een voldoende rechtszeker juridisch kader voorhanden moeten zijn (4).

8. We moeten zo snel mogelijk af van het (morele) dogma dat vrije beredeneerde keuzes in het kader van de seksuele dienstverlening intrinsiek onbestaanbaar zijn (5). Recent onderzoek naar de slachtoffers van mensenhandel toont immers aan dat heel wat prostitué(e)s, zelfs buitenlandse en illegale, nu eenmaal vrijwillig, *i.e.* zonder enige dwang en bewust in de seks-

-
- (1) Zie onder meer A. Dierickx, «De toestemming: een strafbaarheidsvoorwaarde voor de onder artikel 380 § 1 1° en 4° Sw. als misdrijf omschreven feiten?», (noot onder Corr. Dendermonde 8 april 2003), *T. Strafr.* 2004, (196) 198; A. Vandeplas, «Het houden van een huis van prostitutie of ontucht», (noot onder Corr. Dendermonde 8 april 2003), *R.W.* 2004-05, (112) 112, nrs. 3 en 4.
 - (2) A. Dierickx, «De toestemming: een strafbaarheidsvoorwaarde voor de onder artikel 380 § 1 1° en 4° Sw. als misdrijf omschreven feiten?», (noot onder Corr. Dendermonde 8 april 2003), *T. Strafr.* 2004, (196) 197.
 - (3) Zie daaromtrent G. Vermeulen (ed.), *EU quality standards in support of the fight against trafficking in human beings and sexual exploitation of children. Exploratory study of the potential and feasibility of self-regulation or public-private co-operation*, Antwerpen, Maklu, 2007, 443 p. (in het bijzonder 205 e.v., 296-299 en 316-318). Zie tevens C. Rijken en L. van Krimpen, «The introduction of quality labels in the prostitution sector as a means to combat trafficking in human beings», *Eur. Journ. Crime Cr.L.Cr.J.* 2008, afl. 1, (59) 59 e.v.; zie ook 73-74: «When carefully applied, the development and introduction of the quality labels to combat THB can be seen as a strengthening of the permit system and specifically the aims of reorganising and freeing the prostitution sector from crime-related activities and to act more actively against the exploitative use of others in prostitution (...)».
 - (4) Zie bijvoorbeeld wetsvoorstel tot verbetering van de sociale en juridische toestand van mannelijke en vrouwelijke prostituees, *Parl. St. Kamer* 2007-08, nr. 0239/001, 5 en 7-8 (hangend).
 - (5) Zie G. Vermeulen, «Matroesjka's: tien jaar later. Repressie en controle als speerpunten van het vernieuwde mensenhandelbeleid?», *Panopticon* 2005, afl. 2, (1) 10.

branche stappen (1). Het is daarenboven overduidelijk dat de wetgeving ter zake momenteel zo goed als haaks staat op het geëvolueerde klimaat en de getoleerde realiteit (2).

Aan het noodzakelijke respect voor de vermelde keuzes en de genoemde discordantie dient dus via de legislatieve en beleidsmatige weg, op diverse niveaus en binnen verschillende disciplines, tegemoetgekomen. Eindstation is onder meer een behoorlijk rechts- en arbeidspositioneel statuut creëren dat vergelijkbaar is met heel wat andere jobs, zodat bijvoorbeeld geldige contracten (met uitbaters, met klanten, enz.) tot stand kunnen komen (3).

Uit verschillende wetsvoorstellen inzake de prostitutie blijkt dat alvast een aantal politici ervoor gewonnen is

op dit punt enkele belangrijke hinderpalen op te ruimen (4). Een complete *leap in the dark* wordt het voor ons land niet. We kunnen immers spieken bij onze noorderburen. Hopelijk leren wij ook echt uit de stecken die zij bij de grootschalige legaliseringsoperatie in het najaar van 2000 hebben laten vallen (5).

Bjorn KETELS

Doctoraatsbursaal bij het «Institute for International Research on Criminal Policy» aan de Universiteit Gent

Gert VERMEULEN

Docent strafrecht en directeur van het «Institute for International Research on Criminal Policy» aan de Universiteit Gent

Hof van Cassatie P.07.1466.F, 6 februari 2008

No. 2008/68

BRONNENGEHEIM VAN DE JOURNALIST – NIET ABSOLUUT – SCHENDING VAN BEROEPSGEHEIM DOOR «DE BRON» – GEEN IMMUNITÉIT VOOR ONDERZOEKSDADEN EN VERVOLGING

De wet van 7 april 2005 tot bescherming van de journalistieke bronnen heeft tot doel om het bronnengeheim van de journalisten te beschermen. De wet verleent aan die doelstelling evenwel geen absoluut karakter. De wet verbiedt geenszins dat een strafonderzoek en -vervolging zou worden geïnitieerd lastens een persoon die niet de door de wet beschermde hoedanigheid heeft en die verdacht wordt een misdrijf te hebben gepleegd door informatie te hebben doorgespeeld aan een journalist.

De hoedanigheid van de adressant van informatie waarvan de verspreiding een misdrijf uitmaakt (schending beroepsgeheim), verleent geen immuniteit aan de derde-verspreider van die informatie.

Raadsheer-voorzitters: J. de Codd, F. Close
Raadsheren: B. Dejemeppe, J. Bodson, P. Cornelis
Advocaat-generaal: R. Loop
Advocaat: A. Masset
Griffier: P. De Wadripont

H.F.

(...)

II. Les faits

A la suite d'une plainte déposée le 10 juillet 2006 du chef de violation du secret professionnel à charge d'inconnu, une information a été ouverte au parquet de Verviers.

Le 22 novembre 2006, sur requête du procureur du Roi en application de l'article 28septies du Code d'instruction criminelle, le juge d'instruction a fait procéder au repérage des données d'appel du téléphone portable de service du demandeur, fonctionnaire de police, à

-
- (1) G. Vermeulen, E. Van den Herrewegen en L. Van Puyenbroeck, *Mensenhandel in beeld. Eerste kwantitatieve en kwalitatieve analyse van Belgische slachtofferdata*, Antwerpen, Maklu, 2007, 487 p. Zie ook wetsvoorstel tot verbetering van de sociale en juridische toestand van mannelijke en vrouwelijke prostituees, *Parl. St.* Kamer 2007-08, nr. 0239/001, 3 (hangend); G. Vermeulen, «Matroesjka's: tien jaar later. Repressie en controle als speerpunten van het vernieuwde mensenhandelbeleid?», *Panopticon* 2005, afl. 2, (1) 1; G. Vermeulen, «Naar een ISO 69-norm? Zelfregulering op basis van kwaliteitsnormen in de seksuele dienstensector als element van een hedendaags strafrechtelijk beleid inzake mensenhandel?», *Panopticon* 2007, afl. 1, (1) 1; G. Vermeulen, «Visa: een instrument in de strijd tegen mensensmokkel en mensenhandel?», *T. Vreemd* 2007, (194) 199.
 - (2) M. De Backer, A. De Witte en G. Uyttenhove, «(Legale) uitbating van prostitutie», in G. Vermeulen (ed.), *Betaalseksrecht. Naar regulering of legalisering van niet-problematische prostitutie?*, Antwerpen, Maklu, 2007, 61.
 - (3) Voor enkele nuttige aanknopingspunten ter zake, zie M. de Jonge, *Rood licht voor prostitutie in loondienst?*, Utrecht, Universiteit Utrecht, 2006, 70 p. Zie ook P. Vielle, «Pour un statut social des «travailleurs sexuels». Plaidoyer pour une politique néo-réglementariste du traitement de la prostitution», *Rev. dr. pén.* 1998, (172) 182-183: «Aux diverses situations que recouvre le terme «prostitution» sont associés des statuts sociaux très différents. En réalité, dans des cas trop nombreux, la plupart des travailleurs de ce secteur ne bénéficient d'aucune protection sociale ou d'une protection sociale très limitée».
 - (4) Zie bijvoorbeeld wetsvoorstel houdende reglementering van de prostitutie, *Parl. St.* Kamer 2007-08, nr. 0222/001; wetsvoorstel tot verbetering van de sociale en juridische toestand van mannelijke en vrouwelijke prostituees, *Parl. St.* Kamer 2007-08, nr. 0239/001; wetsvoorstel ter bestrijding van de sociale marginalisering van de personen die zich prostitueren, *Parl. St.* Senaat B.Z. 2007, nr. 4-151/1; wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992, met betrekking tot de sociale re-integratie van prostituees, *Parl. St.* Senaat B.Z. 2007, nr. 4-234/1.
 - (5) C. Rijken en L. van Krimpen, «The introduction of quality labels in the prostitution sector as a means to combat trafficking in human beings», *Eur. Journ. Crime Cr.L.Cr.J.* 2008, afl. 1, (59) 60-69 en 83. Voor een recente evaluatie, zie A. Daalder, *Prostitutie in Nederland na opheffing van het bordeelverbod*, in *Onderzoek en beleid*, Den Haag, Boom Juridische Uitgevers, 2007, 111 p. Zie ook M. Devroey, *Pour une gestion réaliste de la prostitution en Belgique*, in *Ecole des sciences criminologiques Léon Cornil*, Brussel, Bruylant, 2005, 167-168.